

рани“ и „чорбаджии“ още на ученическата скамейка въ Калоферъ, може да се тегли заключението, че мѣстната срѣда, която въ миниатюръ прѣдставлява цѣла България — е откърмили у него и чувството на протестъ, и чувството къмъ красота, и чувството къмъ свобода. Срѣдата създава човѣкътъ, но не човѣкъ срѣдата: тя влияе, както върху онзи, който се помирява съ нея, така също и върху лице, което вѣчно е прѣслѣдва.

Двѣ думи за Алтжнъ Калоферъ ще ни доразкриятъ на първа рѣка съдържанието, — нѣкои биха казали мистериитѣ, на едно минало, завършено въ единъ човѣшки животъ.

VIII.

Прѣданието за първитѣ години отъ основаването на Калоферъ е тъмно. Нѣкой си Калоферъ войвода около края на 16. вѣкъ се заселилъ тука, по течението на рѣка Тунджа, и малко по малко изпъкнало село. Това е всичко. Но очевидно, оскъдно въ свѣденията си, това прѣдание изказва съ малко думи всичко, което може да ни интересува. Види се, тоя Калоферъ войвода да е билъ нѣкой немирникъ или разколникъ противъ царската властъ. Калоферското прѣдание, което е стигнало до наши дни, повѣствува, че Калоферъ войвода върлувалъ изъ Одринско прѣвъ онѣзи врѣмена, когато въ Турция нѣмаше никакъвъ редъ и никаква извѣстность. Откато пукне пролѣтъ до първа есенна слана, Калоферъ войвода е разпространявалъ страхъ и трепетъ по цѣло Одринско. Зимно врѣме тоя харамия съ отбраната си дружина намиралъ убѣжище въ вѣковнитѣ гори на Калоферско, изъ пещеритѣ на Мара-Гидикъ и Юмру-Чалъ. Въ състояние сме да допуснемъ, че Калоферъ войвода неще да е билъ простъ разбойникъ. Безъ да се докоснува прѣданието до неговото произхождение, и слѣдователно, безъ да ни